

Η Εθνική Επέτειος της 28ης Οκτωβρίου στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Τιμήθηκε χθες στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων η [Εθνική Επέτειος](#) της 28ης Οκτωβρίου 1940. Το πρωί της Παρασκευής τελέστηκε Δοξολογία στον Πανίερο Ναό της Αναστάσεως από τον [Πατριάρχη κ.κ. Θεόφιλο](#) και Αγιοταφίτες Αρχιερείς και πατέρες.

Στη Δοξολογία παρέστη ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδας κ. Ευάγγελος Βλιώρας καθώς και μέλη του Ελληνικού Γενικού Προξενείου και της Ελληνικής Πρεσβείας.

Στη συνέχεια ακολούθησε εορταστική εκδήλωση στην αίθουσα του Θρόνου. Στην προσφώνησή του ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ανέφερε:

Ἡ ἐορτὴ τῆς ἐπετείου τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 ἀποτελεῖ ἱερόν μνημόσυνον τοῦ ἱστορικοῦ ἀνεξιτήλου γεγονότος τῶν ὑπὲρ τῆς ὑπερασπίσεως τῆς τιμῆς, τῆς ἐλευθερίας, καί τῆς ἐθνικῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τῶν πεσόντων πατέρων καί ἀδελφῶν ἡμῶν κατὰ τῆς ἀλαζόνης εἰσβολῆς τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τοῦ Ναζισμοῦ καί τοῦ Φασισμού.

Αἱ ὁμαδικαί καί ἐν ψυχρῷ ἐκτελέσεις ἀθώων συνανθρώπων ἡμῶν, ἀνδρῶν καί γυναικοπαίδων, ἀλλά καί τά στρατόπεδα συγκεντρώσεως καί τῆς συστηματικῆς γενοκτονίας ἑκατοντάδων, χιλιάδων ἀνθρώπων εἶναι τά ἀδιάψευστα μαρτύρια τῶν ὑπὸ τοῦ διαβολικοῦ μίσους διακατεχομένων Ναζιστῶν. «Πᾶς ὁ μισῶν τόν ἀδελφόν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστί», (Α' Ἰωάν. 3,15), λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος.

Διό καί ἡ Μετριοτής ἡμῶν, συνοδευομένη ὑπὸ τῶν τιμίων μελῶν τῆς Γεραρᾶς Ἀγιοταφικῆς ἡμῶν Ἀδελφότητος ὡς καί εὐσεβοῦς λαοῦ μετὰ τῶν παρεπιδημούντων προσκυνητῶν, κατήλθομεν εἰς τόν Πανίερον Ναόν τῆς Ἀναστάσεως, ἔνθα ἀνεπέμψαμεν εὐχαριστήριον δοξολογίαν «τῷ Ἀγίῳ Τριαδικῷ Θεῷ, τῷ διδόντι ἡμῖν τό νῆκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», (Πρβλ. Α' Κορ 15,57).

Προσέτι δέ ἐδεήθημεν ὑπέρ αἰωνίας μνήμης καί μακαρίας ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καί δὴ τῶν ὑπέρ τῆς πίστεως καί τῆς πατρίδος τοῦ εὐλογημένου ἡμῶν γένους καί ἔθνους μαρτυρησάντων.

Ἡ βλασφημία πρὸς τό ἀνθρώπινον πρόσωπον, ἡ ἐκδηλος ἄνοια, ἡ ὑπερηφάνεια καί ἡ ἀφροσύνη τῶν Ναζιστῶν, τά πονηρά ταῦτα, τά προκαλέσαντα τόν Δεύτερον Παγκόσμιον Πόλεμον, δυστυχῶς οὐδένα ἐσυνέτισαν, ὡς λέγει καί ὁ ψαλμωδός: «Κύριος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστι συνιών ἢ ἐκζητῶν τόν Θεόν· πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν», (Ψαλμ. 13, 2-3).

Λέγομεν τοῦτο, διότι ἡ ἐπιδειχθεῖσα αὐτοθυσία τῶν Ἑλλήνων ἀγωνιστῶν εἰς τό πεδίον τῆς μετωπικῆς μάχης κατὰ τῶν ἀδιστάκτων εἰσβολέων ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ἀγρίων Βορειοηπειρωτικῶν βουνῶν, ἐφλέγετο ἀπὸ τό πῦρ τῆς ἀγάπης διὰ τήν πατρίδα καί τήν ἐλευθερίαν. Γενεσιουργός αἰτία τοῦ ἀξιοθαυμάστου ἡρωϊσμοῦ τῶν Ἑλλήνων ἦτο ἡ πίστις εἰς τόν Θεόν καί εἰς τήν δύναμιν τῆς προσευχῆς.

Τό Ἑλληνοχριστιανικόν καί δὴ τό Ἑλληνορθόδοξον τοῦτο φρόνημα, τό ὁποῖον προβάλλει σήμερον ἡ πανηγυρική αὕτη ἐπέτειος τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940 ἐθαύμασαν τά ἔθνη καί οἱ λαοί τῆς γῆς. Καί τοῦτο, διότι οἱ πολέμιοι ἡμῶν «συνεποδίσθησαν καί ἔπεσαν, ἡμεῖς δέ ἀνέστημεν καί ἀνωρθώθημεν», (Πρβλ. Ψαλμ. 19,9).

Ἡ ἐποποιία τοῦ 1940 ἀνεγνωρίσθη διεθνῶς ὡς ἐξέχον γεγονός τῆς παγκοσμίου ἱστορίας ἀφ' ἑνός καί διακεκριμένος σταθμός τῆς ἱστορικῆς πορείας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀφ' ἑτέρου. Ἡ ἐποποιία τοῦ 1940 κατέδειξε μετά παρρησίας ὅτι «οὐ γάρ ἄδικος ὁ Θεός», (Ἑβρ. 6-10) καί «ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τόν αἰῶνα», (Β' Κορ. 9,9).

Σήμερον ἡ ἀνθρωπότης ἀπειλεῖται ὑπό κεκαλυμμένων μορφῶν τοῦ Ναζισμοῦ καί τοῦ Φασισμοῦ, καί ἀναφερόμεθα εἰς τήν βιαίαν εἰσβολήν τῆς ἰδεολογίας τῆς καλουμένης «Νέας Τάξεως πραγμάτων», ὅπου μία διεθνῆς ἄρχουσα πολιτικῆς καί οἰκονομικῆς ὁμάς «σκολιῶν καί διεστραμμένων», (Φιλιπ. 2,15), ἀνθρώπων -κατά Παῦλον- ἐπιβάλλουσιν καί νομιμοποιοῦσιν ἐν ὀνόματι τῶν ἀνθρωπίνων δῆθεν δικαιωμάτων τήν νοσηράν ἐθελοθρησκείαν αὐτῶν. Δέν λείπουν καί ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀλλοιώνουν τήν ἱστορικὴν ἀλήθειαν, μειώνοντες οὕτω τήν ἠθικὴν ἀξίαν τῶν ἰδανικῶν, τὰ ὁποῖα ἀνέδειξαν τό ἀνεπανάληπτον ἔπος τοῦ 1940.

Διό καί καλούμεθα νά διαφυλάξωμεν τό ἔπος τοῦ 1940 ὡς ἱεράν παράδοσιν διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεάς, ἀκούοντες εἰς τό παράγγελμα τοῦ σοφοῦ Παύλου λέγοντος: «Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε», (Α' Κορ. 16,13). Τήν παρακαταθήκην ταύτην τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως καί ἱερᾶς παραδόσεως ὡς καί πολιτισμικῆς καί ἱστορικῆς κληρονομίας ἐπεσφράγισε τό θυσιαστικόν αἷμα τῶν μαρτύρων καί ἀγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ καί τό ἀσάλευτον ἐθνικόν Ρωμαιο-Ὁρθόδοξον φρόνημα τοῦ λαοῦ κατὰ τῶν ἰσχυρῶν στρατιωτικῶν Γερμανικῶν δυνάμεων.

Κατακλείοντες ἀναβοήσωμεν:

Ζήτω τό «Ὅχι» τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940!

Ζήτω τό εὐσεβές Γένος τῶν Ρωμαίων!

Ζήτω ἡ Ἑλλάς!

Ζήτω ἡ Γεραρά Ἀγιοταφικὴ ἡμῶν Ἀδελφότης!".

Ακολούθησε η αντιφώνηση του Γενικού Προξένου της Ελλάδας κ. Ευάγγελου Βλιώρα ο οποίος ανέφερε τα εξής:

Με εθνική υπερηφάνεια, οι απανταχού Έλληνες, γιορτάζουμε σήμερα την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940, εστιακό σημείο μνήμης και τιμής για μία από τις ενδοξότερες στιγμές της σύγχρονης Ιστορίας μας που συμπυκνώνει τις μνήμες, τα βιώματα και τις αξίες που καθοδηγούσαν πάντοτε τον εθνικό μας βίο.

Η σημερινή επέτειος της 28ης Οκτωβρίου 1940, 82 χρόνια από εκείνη την ένδοξη στιγμή που αποτελεί σημείο αναφοράς για τον απανταχού Ελληνισμό, μας δίνει την ευκαιρία να ανακαλέσουμε στη σκέψη και στην καρδιά μας τη γενιά των ανδρών, των γυναικών και των παιδιών που γέμισαν την συλλογική μας Ιστορία με αμέτρητες σελίδες ηρωισμού, αυταπάρνησης και αυτοθυσίας.

Στα βουνά της Ηπείρου, στις χαράδρες της Αλβανίας, στα Οχυρά της Μακεδονίας, στα νερά του Αιγαίου, της Μεσογείου και του Ατλαντικού, στη Μέση Ανατολή,

στην κατεχόμενη Ελλάδα, σε όλα τα «μέρη όπου δεν είχε καθημερινές και σκόλες», σύμφωνα με τον Οδυσσέα Ελύτη, οι Έλληνες, έδωσαν ό,τι πιο πολύτιμο είχαν για να διαφυλάξουν την εθνική μας ανεξαρτησία και ακεραιότητα, διαχρονικά ιδανικά όλων των Αγώνων του Έθνους από το 1821, μέχρι και σήμερα.

Ο Γιώργος Σεφέρης, αποσπασθείς από το Υπουργείο Εξωτερικών στη Διεύθυνση Εξωτερικού Τύπου στο αρμόδιο υφυπουργείο, κατέγραψε στο ημερολόγιο του την ιστορική εκείνη μέρα, ως ακολούθως: «Κοιμήθηκα δύο το πρωί, διαβάζοντας Μακρυγιάννη. Στις τρεις και μισή μια φωνή μέσα από το τηλέφωνο με ξύπνησε: «Έχουμε πόλεμο». Τίποτε άλλο, ο κόσμος είχε αλλάξει. Η αυγή, που λίγο αργότερα είδα να χαράζει πίσω από τον Υμηττό, ήταν άλλη αυγή: άγνωστη. Περιμένει ακόμη εκεί που την άφησα. Δεν ξέρω πόσο θα περιμένει, αλλά ξέρω πως θα φέρει το μεγάλο μεσημέρι.»

Και το «μεγάλο μεσημέρι» ένωσε και συνέγειρε ολόκληρη την Ελλάδα. Οργανισμοί, φορείς, πνευματικά ιδρύματα, η Εκκλησία, απλοί πολίτες, γέροι, γυναίκες, παιδιά, όλοι συμμετέχουν άμεσα στην τιτάνια προσπάθεια για την ενίσχυση του μετώπου. Όπως γράφει η ιστορικός Μαρίνα Πετράκη: «με ενθουσιασμό και πάθος, που συνδαύλιζαν οι σημαίες, τα πολεμικά εμβλήματα και η φωνή του εκφωνητή στο ραδιόφωνο, [οι Έλληνες] ντύνονται στο χακί και ξεκινούν για το μέτωπο, ωσάν να πηγαίνουν σε γιορτή. Και ήταν πράγματι γιορτή. Η πιο λαμπρή γιορτή της νεότερης ελληνικής Ιστορίας. Αν και είχαν στη διάθεσή τους πέντε ημέρες για να παρουσιαστούν, το ογδόντα τοις εκατό παρουσιάστηκε την πρώτη μέρα».

Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος Χρύσανθος, σε μήνυμά του την 28η Οκτωβρίου 1940, εμψυχώνει τους Έλληνες, θυμίζοντάς τους τη δύναμη της πίστης και της προσευχής.

«Ἡ Ἐκκλησία πέποιθεν ὅτι τά τέκνα τῆς Πατρίδος, εὐπειθῆ εἰς τό κέλευσμα Αὐτῆς καί του Θεοῦ, θά σπεύσουν ἐν μιᾷ ψυχῇ καί καρδίᾳ ν' ἀγωνισθοῦν ὑπέρ βωμῶν καί ἐστιῶν καί τῆς Ἐλευθερίας καί τιμῆς καί θά συνεχίσουν οὕτω τήν ἀπ' ἀπ' αἰώνων πολλῶν ἀδιάκοπον σειρὰν τῶν τιμίων καί ἐνδόξων ἀγώνων [...] Καί μή φοβούμεθα ἀπό τῶν ἀποκτεινόντων τό σῶμα, τήν δέ ψυχὴν μή δυναμένων ἀποκτεῖναι, [Ματθ. 10-28]. Ἐπιρρίψωμεν ἐπὶ Κύριον τήν μέριμναν ἡμῶν καί Αὐτός θά εἶναι βοηθός καί ἀντιλήπτωρ ἐν τῇ ἀμύνη κατὰ τῆς ἀδίκου ἐπιθέσεως τῶν ἐχθρῶν. Οὗτοι ἐν ἄρμασι καί οὗτοι ἐν ἵπποις, ἡμεῖς δέ ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ καί ἐν τῇ γενναιότητι καί ἀνδρείᾳ μεγαλυνθησόμεθα.»

Η πολεμική ατμόσφαιρα δημιουργεί μια πρωτοφανή άμιλλα, που παρακινεί και συνεπαίρνει μια τεράστια στρατιά αμάχων στα μετόπισθεν, που πολεμά δίπλα στη στρατευμένη δύναμη της πρώτης γραμμής, δημιουργώντας μια ανεπανάληπτη στιγμή στην ελληνική Ιστορία.

Σε όλους, τους γνωστούς και τους άγνωστους, στρατιώτες και πολίτες, που υπερασπίστηκαν με ηρωισμό, αυταπάρνηση, αυτοθυσία και ανδρεία την εθνική μας αξιοπρέπεια στη διάρκεια του πολέμου και αργότερα, στα χρόνια της σκληρής κατοχής, μέχρι την απελευθέρωση της Ελλάδας. κλίνουμε ευλαβικά το γόνυ.

Ως Έλληνες που έχουμε το προνόμιο και την ευθύνη να εγκαταβιούμε ή να υπηρετούμε στην Αγία Γη, ανακαλούμε, σήμερα, με συγκίνηση, στη μνήμη μας, τους ογδόντα πεσόντες που άφησε η Ελλάδα σ' αυτά τα χώματα, στη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, στα Κοιμητήρια της Χάιφα, της Ρέμλης και στην πόλη της Γάζας.

Το Αεροδρόμιο του Ακίρ, πλησίον της πόλης Ρέμλη, ήταν και η κοιτίδα για την αναγέννηση της Πολεμικής μας Αεροπορίας στη Μέση Ανατολή το Σεπτέμβριο του 1941.

Δεν θα πρέπει, άλλωστε, να λησμονούμε ότι, όταν οι τύχες του Πολέμου εμφανίζονταν αρνητικές για το Συμμαχικό Αγώνα, τα Ιεροσόλυμα και το Γενικό Προξενείο της Μητρός Πατρίδος στην πόλη αυτή απετέλεσαν, από τον Ιούνιο μέχρι και τον Αύγουστο του 1942, την έδρα της Κυβέρνησης της Ελεύθερης Ελλάδας, με τον μακαριστό Πατριάρχη Τιμόθεο, την Αγιοταφίτικη Αδελφότητα και τον Ελληνισμό της πόλης, στην πλειοψηφία τους πρόσφυγες Μικρασιάτες να προσφέρουν κάθε δυνατή αρωγή, στον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης Παναγιώτη Κανελλόπουλο, στα μέλη της Κυβέρνησης, στους αξιωματικούς και στα στελέχη των Ενόπλων μας Δυνάμεων, σε υπηρεσιακούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων και ο Γιώργος Σεφέρης και σε πρόσφυγες, από την Αλεξάνδρεια και το Κάιρο, μεταξύ των οποίων και ο συγγραφέας Στρατής Τσίρκας.

Η εθνική επέτειος της 28ης Οκτωβρίου δεν μαρτυρεί απλώς ένα ιστορικό γεγονός, αλλά φανερώνει τη συλλογική μας ταυτότητα βασισμένη στις πανανθρώπινες αξίες: τη δημοκρατία, την αγάπη για την ελευθερία, την εθνική αξιοπρέπεια, την προσήλωση στην εκτέλεση του καθήκοντος και τη συνειδητοποίηση του χρέους απέναντι στην Ιστορία.

Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι Αρχιερείς,

Σεβαστοί Πατέρες,

Αγαπητά παιδιά,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κυρίες και κύριοι,

Σε καιρούς δύσκολους και ιδιαίτερα συγκρουσιακούς, το Παλαίφατο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και η Αγιοταφίτικη Αδελφότητα, μαρτυρούν και ενισχύουν το Αναστάσιμο Μήνυμα και τη διαχρονία της ορθοδόξου Πίστεως μας και της παρουσίας του Ελληνισμού στην Αγία Γη.

Το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, ως ο κατ' εξοχήν εκφραστής της Ορθοδόξου πίστεως και της Ελληνικής παραδόσεως παραμένει, ανά τους αιώνες, ζωντανό παράδειγμα θεοφόρου ζωής, πίστεως και ελπίδας και θεματοφύλακας των ηθικών και πνευματικών μας αξιών.

Στην εποχή μας, όπως και σε κάθε άλλη, η εθνική ενότητα και η εγρήγορση, η προσήλωση στις ηθικές και πνευματικές αξίες της ορθόδοξης πίστης μας και στα ιδανικά της ελευθερίας και της δημοκρατίας, αποτελούν βασικά εφόδια για την αποτελεσματική απόκρισή μας στις περιστάσεις.

Η επέτειος της 28ης Οκτωβρίου 1940 μας υπενθυμίζει πως η ομοψυχία, και η ισχυρή θέληση του ελληνικού λαού να διατηρήσει την ελευθερία και την εθνική υπερηφάνειά του, καθόρισαν και την νικητήρια έκβαση του αγώνα αυτού.

Με τις σκέψεις αυτές, καλώ όλους να αναφωνήσουν:

Ζήτω η 28η Οκτωβρίου 1940!

Ζήτω η Ελλάδα!»

